

Bruxelles, 24. studenoga 2016.
(OR. en)

14728/16

LIMITE

JAI 977
DROIPEN 190
COPEN 353
CODEC 1711

**Međuinstitucijski predmet:
2015/0281 (COD)**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika
Br. preth. dok.:	14673/16
Br. dok. Kom.:	14926/15
Predmet:	Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP o suzbijanju terorizma (prvo čitanje) = potvrda konačnog kompromisnog teksta s ciljem postizanja dogovora

Komisija je predstavila Prijedlog direktive kojom se ažurira postojeća Okvirna Odluka 2002/475/JPUP o suzbijanju terorizma od 3. prosinca 2015. (dok. 14926/15).

Vijeće (pravosuđe i unutarnji poslovi) postiglo je opći pristup o Prijedlogu direktive 11. ožujka 2016. (dok. 6655/16).

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Europskog parlamenta usvojio je rezultat svog orijentacijskog glasovanja 4. srpnja 2016.

Nakon početnog trijaloga u srpnju, od rujna se u okviru intenzivnog rasporeda održalo sedam trijaloga. Na zadnjem trijalogu održanom 17. studenoga 2016. postignut je privremeni dogovor o tekstu iz Priloga 1¹.

¹ Tekst je označen u skladu s postojećim standardima za potrebe predstojeće pravno jezične revizije.

Zajednička izjava Vijeća, Europskog parlamenta i Europske komisije, kako je navedena u Prilogu 2., dio je kompromisnog paketa s EP-om. EP i Komisija podupiru tekst izjave u sadašnjem obliku.

Izvjestiteljica EP-a gđa Hohlmeier potvrdila je da će moći iznijeti taj kompromisni paket kako bi ga Odbor LIBE potvrdio 5. ili 8. prosinca.

S obzirom na navedeno COREPER se poziva da:

- a/ potvrdi konačni kompromisni tekst Prijedloga direktive i zajedničke izjave iz Priloga 1. i Priloga 2. i
- b/ svom predsjedatelju povjeri zadaću da uobičajenim pismom obavijesti Europski parlament o potvrdi političkog dogovora, s ciljem postizanja sporazuma u prvom čitanju.

DIREKTIVA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od

**o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP o suzbijanju terorizma
i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim
djelima terorizma**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 1. ,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europska unija utemeljena je na univerzalnim vrijednostima ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti, poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Unija se temelji na načelima demokracije i vladavine prava koja su zajednička državama članicama.
- (2) Terorističko djelovanje jedna je od najtežih povreda univerzalnih vrijednosti ljudskog dostojanstva, slobode, jednakosti i solidarnosti, uživanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na kojima se Europska unija temelji. Ono također predstavlja jedan od najozbiljnijih napada na demokraciju i vladavinu prava, načela koja su zajednička državama članicama i na kojima se Europska unija temelji.

- (3) Okvirna odluka Vijeća 2002/475/PUP² kamen je temeljac za odgovor kaznenog prava u borbi protiv terorizma. Pravni okvir koji je zajednički svim državama članicama, a posebno usklađena definicija kaznenih djela terorizma, služi kao referentna vrijednost za razmjenu informacija i suradnju nadležnih nacionalnih tijela u okviru Okvirne odluke Vijeća 2006/960/PUP³, Odluke Vijeća 2008/615/PUP⁴ i Odluke Vijeća 2005/671/PUP⁵, Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP⁷ i Okvirne odluke Vijeća 2002/465/PUP⁸.

² Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma (SL L 164, 22.6.2002., str. 3.)

³ Okvirna odluka Vijeća 2006/960/PUP od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije (SL L 386, 29.12.2006., str. 89.).

⁴ Odluka Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (SL L 210, 6.8.2008., str. 1).

⁵ Odluka Vijeća 2005/671/PUP o razmjeni informacija i suradnji u vezi s kaznenim djelima terorizma (SL L 253, 29.9.2005., str. 22.).

⁶ Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu **kaznenog progona** te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

⁷ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).

⁸ Okvirna odluka Vijeća 2002/465/PUP od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima (SL L 162, 20.6.2002., str. 1.).

- (4) Posljednjih godina teroristička prijetnja ubrzano raste i razvija se. Pojedinci nazvani „stranim terorističkim borcima” putuju u inozemstvo radi terorizma. Strani teroristički borci na povratku predstavljaju povećanu sigurnosnu prijetnju za sve države članice EU-a. Strane terorističke borce dovelo se u vezu s ■ nedavnim napadima i planovima napada u **nekoliko država članica**. Osim toga, Europska unija i njezine države članice suočavaju se s pojačanim prijetnjama pojedinaca koje su nadahnule ili podučile terorističke skupine u inozemstvu, ali koji ostaju unutar Europe.
- (5) *Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u RVSUN-u 2178 (2014) izrazilo je zabrinutost zbog sve veće prijetnje koju predstavljaju strani teroristički borci te je zatražilo od svih država članica UN-a da u skladu s nacionalnim zakonodavstvom osiguraju mogućnost kažnjavanja kaznenih dijela povezanih s ovom pojavom. Imajući to u vidu Vijeće Europe je 2015. donijelo Dodatni protokol uz Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju terorizma (CETS br. 217).*

- (6) Uzimajući u obzir razvoj terorističkih prijetnji i zakonskih obveza za Uniju i države članice prema međunarodnom pravu, definicija kaznenih djela terorizma, ■ kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima trebala bi se dodatno uskladiti u svim državama članicama, tako da šire obuhvaća ponašanje povezano osobito sa stranim terorističkim borcima i financiranjem terorizma. Takvi oblici ponašanja trebali bi biti kažnjivi i ako su počinjeni putem interneta, među ostalim i putem društvenih medija.
- (7) *Nadalje, prekogranična priroda terorizma zahtijeva snažan koordinirani odgovor i suradnju unutar i između država članica, kao i s nadležnim agencijama i tijelima EU-a za borbu protiv terorizma, uključujući Eurojust i Europol, te među njima. U tu bi svrhu trebalo osigurati učinkovitu upotrebu dostupnih alata i sredstava za suradnju, poput zajedničkih istraživačkih timova i koordinacijskih sastanaka koje bi predvodio Eurojust. Zbog globalnog karaktera terorizma nužan je međunarodni odgovor, a od Unije i njezinih država članica zahtijeva se jačanje suradnje s relevantnim trećim zemljama. Snažan koordinirani odgovor i suradnja nužni su i zbog osiguravanja i pribavljanja elektroničkog dokaza.*

- (8) *Ovom Direktivom iscrpno se navodi niz teških kaznenih djela, poput napada na život osobe, kao namjernih djela koja se mogu smatrati kaznenim djelima terorizma kada i ako su počinjena s jednim od posebnih terorističkih ciljeva, tj. ako predstavljaju ozbiljnu prijetnju stanovništvu ili da se njima neopravdano prisiljava neka vlada ili međunarodna organizacija na izvršenje nekog čina ili na odustajanje od njegova izvršenja ili se njima ozbiljno destabiliziraju ili uništavaju temeljne političke, ustavne, gospodarske ili društvene strukture neke države ili međunarodne organizacije. Prijetnju od počinjenja takvih namjernih djela također bi trebalo smatrati kaznenim djelom terorizma, kada je iz objektivnih okolnosti utvrđeno da je djelo počinjeno s takvim terorističkim ciljem. Nasuprot tome, djela koja su primjerice usmjerena na to da se vladu prisili na izvršenje nekog čina ili na odustajanje od njegova izvršenja, a koja nisu na popisu teških kaznenih djela, ne smatraju se kaznenim djelima terorizma u skladu s ovom Direktivom.*
- (9) Kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima vrlo su ozbiljne naravi jer mogu dovesti do počinjenja kaznenih djela terorizma te teroristima i terorističkim skupinama omogućiti održavanje i daljnji razvoj njihovih kriminalnih aktivnosti, što opravdava kriminalizaciju takvog ponašanja.

- (10) ***Kaznena djela*** koja se odnose na javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma obuhvaćaju, među ostalim, i veličanje i opravdavanje terorizma ili širenje poruka ili slika ***na internetu i izvan njega***, uključujući i onih povezanih sa žrtvama terorizma, radi ***dobivanja potpore*** za teroristički cilj ili ozbiljnog zastrašivanja stanovništva. ***Takvo*** ponašanje ***trebalo bi biti kažnjivo kada*** uzrokuje opasnost od počinjenja kaznenih djela terorizma. ***U svakom konkretnom slučaju, prilikom razmatranja trebalo bi uzeti u obzir jesu li takvu opasnost prouzročile posebne okolnosti tog slučaja, poput autora i primatelja poruke, kao i kontekst u kojem je djelo počinjeno. Kada se ova odredba primjenjuje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom u obzir bi također trebalo uzeti značaj i vjerodostojnu prirodu opasnosti.***

- (11) *Kriminalizacijom pohađanja obuke za terorizam upotpunjuje se postojeće kazneno djelo pružanja obuke te se posebno odgovara na prijetnje koje predstavljaju osobe koje se aktivno pripremaju za počinjenje kaznenih djela terorizma, uključujući one koje u konačnici djeluju same. Pohađanje obuke za terorizam uključuje stjecanja znanja, dokumentacije ili praktičnih vještina. Samostalno učenje, uključujući putem interneta ili drugog nastavnog materijala, također bi se trebalo smatrati obukom za terorizam, kada ono proizlazi iz aktivnog ponašanja te je počinjeno s namjerom obvezivanja na počinjenje terorističkog napada ili doprinošenja njemu. S obzirom na sve posebne okolnosti slučaja, ta se namjera primjerice može zaključiti iz vrste materijalâ i učestalosti upotrebe tih materijala. Stoga bi se preuzimanje priručnika za izradu eksploziva s ciljem počinjenja kaznenog djela terorizma moglo smatrati obučavanjem za terorizam. S druge strane, sama činjenica posjećivanja internetskih stranica ili prikupljanja materijala u zakonite svrhe, poput akademskih ili istraživačkih, ne smatra se obukom za terorizam u skladu s ovom Direktivom.*

- (12) S obzirom na težinu prijetnje i potrebu, posebice, za prekidom protoka stranih terorističkih boraca, potrebno je kriminalizirati, *s jedne strane, odlazno putovanje* u terorističke svrhe, ne samo za počinjenje terorističkih kaznenih djela i pružanje i pohađanje obuke, nego i za sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine. *Nije nužno kriminalizirati čin putovanja kao takav. Nadalje, putovanje na područje Unije u terorističke svrhe predstavlja sve veću prijetnju sigurnosti. Države članice također mogu odlučiti da će rješavati terorističke prijetnje proizišle iz putovanja u terorističke svrhe u dotičnu državu članicu kriminalizacijom pripremnih djela, koja mogu uključivati planiranja ili udruživanja u protuzakonite svrhe, s ciljem počinjenja terorističkog kaznenog djela ili doprinošenja njemu.* Svako djelo kojim se olakšava takvo putovanje također bi trebalo kriminalizirati.
- (13) *Nezakonita trgovina vatrenim oružjem, naftom, drogama, cigaretama i krivotvorenom robom te kulturnim objektima, kao i trgovina ljudima, reketarenje i ucjena postali su unosni načini financiranja terorističkih skupina. S obzirom na to, sve veća povezanost između organiziranog kriminala i terorističkih skupina predstavlja sve ozbiljniju sigurnosnu prijetnju Uniji te bi ih stoga nadležna tijela dotičnih država članica trebala u kaznenim postupcima uzeti u obzir.*

- (14) ***Direktivom (EU) 2015/849 uspostavljaju se zajednička pravila o sprečavanju upotrebe financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.*** U državama članicama bi ***osim tog preventivnog pristupa*** kažnjivo trebalo biti i financiranje ***terorizma***. ***Kriminalizacijom bi trebalo*** obuhvatiti financiranje ***ne samo*** terorističkih djela, ***već i*** financiranje terorističke skupine i drugih kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, kao što su novačenje i obuka ili putovanje u svrhu terorizma s ciljem narušavanja struktura potpore, čime se olakšava počinjenje kaznenih djela terorizma. ■
- (15) Nadalje, pružanje materijalne potpore terorizmu posredstvom osoba koje aktivno sudjeluju ili djeluju kao posrednici u opskrbi ili kretanju usluga, imovine i dobara, uključujući i trgovačke transakcije koje obuhvaćaju ulazak u Uniju ili izlazak iz nje, ***primjerice prodaju, kupnju ili razmjenu kulturnih dobara od arheološkog, umjetničkog, povijesnog ili znanstvenog interesa koja su nezakonito otpremljena s područja koje je u trenutku otpreme bilo pod nadzorom terorističke skupine,*** trebalo bi biti kažnjivo u državama članicama kao pomaganje i sudioništvo u terorizmu ili kao financiranje ***terorizma*** ako se obavlja sa spoznajom da su te operacije ili u njima stečena sredstva namijenjeni za potpunu ili djelomičnu uporabu u terorističke svrhe ili da će biti korisni terorističkim skupinama. ***Možda će biti potrebne daljnje mjere s ciljem učinkovite borbe protiv nezakonite trgovine kulturnim dobrima kao izvora prihoda za terorističke skupine.***

- (16) Pokušaj putovanja u inozemstvo u terorističke svrhe trebao bi biti kažnjiv kao i pokušaj pružanja obuke i novačenja za terorizam.
- (17) S obzirom na kaznena djela utvrđena u ovoj Direktivi pojam namjere mora se primjenjivati na sve elemente od kojih se sastoje ta kaznena djela. Namjera djela ili propusta može se zaključiti iz objektivnih činjeničnih okolnosti.
- (18) Za fizičke i pravne osobe koje su počinile takva kaznena djela ili su za njih odgovorne trebalo bi predvidjeti **kazne** koje su razmjerne težini tih kaznenih djela.
- (19) ***Kada kada je objekt novačenja ili obuke za terorizam dijete, države članice trebale bi osigurati da su informacije o toj okolnosti dostupne sucima kako bi ih oni uzeli u obzir prilikom izricanja kazne počiniteljima, premda ne postoji obveza da suci povećaju kaznu. Sudac prema vlastitom nahođenju ocjenjuje tu okolnost zajedno s drugim činjeničnim elementima određenog slučaja.***

- (20) Trebala bi se donijeti pravila o nadležnosti, kako bi se osigurao učinkovit progon **kaznenih djela iz ove Direktive**. Osobito se čini **primjerenim** uspostaviti nadležnost za kaznena djela koja počine pružatelji obuke za terorizam, bez obzira na njihovo državljanstvo, u pogledu mogućih učinaka takvog ponašanja na teritoriju Unije i bliske materijalne povezanosti između kaznenih djela pružanja i pohađanja obuke za terorizam.
- (21) ***Kako bi se zajamčio uspjeh istraga i kazneni progon kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkim skupinama ili kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, oni koji su nadležni za istragu i kazneni progon takvih kaznenih djela trebali bi se moći koristiti djelotvornim istražnim mjerama, primjerice onakvima kakve se koriste u borbi protiv organiziranog kriminala ili drugih teških kaznenih djela. Upotreba takvih alata, u skladu s nacionalnim pravom, trebala bi biti ciljana i njome bi se trebali uzeti u obzir načelo proporcionalnosti te priroda i ozbiljnost kaznenog djela koje se istražuje, kao i poštovati pravo na zaštitu osobnih podataka. Takve bi mjere na primjer, kada je to prikladno, trebale obuhvaćati pretragu sve osobne imovine, presretanje komunikacija, prikriveni nadzor uključujući elektronički nadzor, pravljenje i fiksaciju audiosnimaka u privatnim ili javnim vozilima te na privatnim ili javnim mjestima, i pravljenje i fiksaciju vizualnih zapisa osoba u javnim vozilima i na javnim mjestima i financijske istrage.***

- (22) *Učinkovito sredstvo suzbijanja terorizma na internetu jest uklanjanje na izvoru internetskog sadržaja koji predstavlja javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma. Države članice trebale bi u što većoj mjeri surađivati s trećim zemljama u cilju uklanjanja sa servera na njihovu teritoriju internetskog sadržaja koji predstavlja javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma. Međutim, kada nije moguće takav sadržaj ukloniti na izvoru, mogu se također uspostaviti mehanizmi za blokiranje pristupa takvom sadržaju s područja Unije. Mjere koje u skladu s ovom Direktivom poduzima država članica kako bi se uklonio internetski sadržaj koji predstavlja javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma ili, ako to nije izvedivo, kako bi se blokirao pristup takvom sadržaju, mogle bi biti zasnovane na javnom djelovanju, poput zakonodavnoga, nezakonodavnoga ili sudskoga. S obzirom na to, ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje dobrovoljno djelovanje internetske industrije u cilju sprečavanja zloupotrebe njezinih usluga, kao ni bilo kakva potpora koju države članice pružaju takvom djelovanju, poput otkrivanja terorističkog sadržaja i ukazivanja na njega. Bez obzira na osnovu za djelovanje ili odabranu metodu države članice trebale bi osigurati da se njome korisniku i pružatelju usluga pruža odgovarajuća razina pravne sigurnosti i predvidljivosti te mogućnost sudskog pravnog lijeka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Svim takvim mjerama moraju se uzeti u obzir prava krajnjih korisnika te poštovati postojeći pravni i sudski postupci i Povelja Europske unije o temeljnim pravima.*

- (23) *Uklanjanjem ili, ako to nije moguće, blokiranjem internetskog sadržaja koji predstavlja javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma u skladu s ovom Direktivom, ne bi se trebala dovoditi u pitanje pravila utvrđena u Direktivi 2000/31/EZ (Direktiva o e-trgovini)⁹. Posebice, pružateljima usluga ne bi trebalo nametnuti opću obvezu praćenja informacija koje se prenose ili pohranjuju kao ni opću obvezu aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje ukazuju na nezakonite radnje. Nadalje, pružatelje usluga smještaja na poslužitelju ne bi trebalo smatrati odgovornima sve dok nemaju stvarnog saznanja o protuzakonitoj aktivnosti ili informaciji i nisu svjesni činjenice ili okolnosti iz kojih bi bila vidljiva protuzakonita aktivnost ili informacija.*
- (24) *Za djelotvorno suzbijanje terorizma od ključne je važnosti učinkovita razmjena informacija koju nadležna tijela smatraju relevantnom za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kazneni progon kaznenih djela terorizma između nadležnih tijela i agencija Unije. Države članice trebale bi osigurati djelotvornu i pravodobnu razmjenu informacija u skladu s nacionalnim pravom i postojećim pravnim okvirom EU-a, poput Odluke Vijeća 2005/671/PUP, Odluke Vijeća 2007/533/PUP i Direktive 2016/681/EU. Prilikom razmatranja mogućnosti razmjene relevantnih informacija nacionalna nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir ozbiljnost prijetnje koju kaznena djela terorizma predstavljaju.*

⁹ *Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).*

- (25) *Kako bi se ojačao postojeći okvir za razmjenu informacija u suzbijanju terorizma, kako je navedeno u Odluci Vijeća 2005/671/PUP, države članice trebale bi osigurati da relevantne informacije koje su u okviru kaznenog postupka prikupila njihova nadležna tijela, npr. tijela za izvršavanje zakonodavstva, tužitelji ili istražni suci, budu dostupne odgovarajućim nadležnim tijelima druge države članice za koju se smatra da bi joj takve informacije mogle biti relevantne. Takve relevantne informacije barem bi trebale uključivati, prema potrebi, informacije koje se prenose Europolu i Eurojustu u skladu s Odlukom Vijeća 2005/671/PUP. Na to se primjenjuju pravila EU-a o zaštiti podataka, kako je utvrđeno u Direktivi (EU) 2016/680 i ne dovode se u pitanje pravila EU-a o suradnji između nadležnih nacionalnih tijela u okviru kaznenog postupka, poput Direktive 2014/41/PUP ili Okvirne odluke 2006/960/PUP.*
- (26) *Trebalo bi razmjenjivati relevantne informacije koje su nadležna tijela država članica prikupila u okviru kaznenog postupka u vezi s kaznenim djelima terorizma. Podrazumijeva se da se kaznenim postupkom obuhvaćaju sve faze postupka, od trenutka kada je osoba osumnjičena ili optužena za počinjenje kaznenog djela pa sve do trenutka kada odluka o konačnom utvrđivanju je li ta osoba počinila dotično kazneno djelo postane konačna.*

- (27) *Države članice trebale bi donijeti mjere zaštite, potpore i pomoći kojima se rješavaju posebne potrebe žrtava terorizma, u skladu s Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ te kako je nadalje utvrđeno ovom Direktivom. Žrtve terorizma definirane su u članku 2. Direktive 2012/29/EU kao fizička osoba koja je pretrpjela štetu, uključujući tjelesnu, umnu ili emocionalnu štetu ili ekonomski gubitak koji je izravno uzrokovan kaznenim djelom terorizma i članovi obitelji osobe čija je smrt izravno uzrokovana kaznenim djelom terorizma i koji su pretrpjeli štetu kao posljedicu smrti te osobe. Članovi obitelji preživjelih žrtava terorizma, kako su definirani člankom 2. Direktive 2012/29/EU, imaju pristup službama za potporu žrtvama i zaštitnim mjerama u skladu s Direktivom 2012/29/EU.*
- (28) *U pitanje se ne dovodi pomoć žrtvama u pogledu potraživanja naknada štete te se ona pruža uz pomoć koju žrtve terorizma primaju od tijela nadležnih za pomoć u skladu s Direktivom 2004/80/EZ o naknadi žrtvama kaznenih tijela. Time se ne dovode u pitanje nacionalna pravila o pravnom zastupanju u pogledu zahtijevanja naknada, uključujući putem mehanizama za pravnu pomoć, a ni bilo koja druga relevantna nacionalna pravila o naknadama.*

¹⁰ Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP od 15. ožujka 2001. (SL L 315, 14.11.2012., str. 57.).

- (29) *Države članice trebale bi u okviru nacionalne infrastrukture za odgovor na hitne situacije osigurati sveobuhvatan odgovor na posebne potrebe žrtava terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. U tu svrhu države članice mogu uspostaviti jedinstvene i ažurirane web-mjesto sa svim relevantnim informacijama i centar za potporu žrtvama i njihovim obiteljima u hitnim situacijama, koji će pružati psihološku prvu pomoć i emocionalnu potporu. U tom bi pogledu inicijative država članica trebalo podržati na način da se u potpunosti upotrebljavaju dostupni mehanizmi i resursi zajedničke pomoći na razini EU-a. Službe za potporu trebale bi uzeti u obzir da se posebne potrebe žrtava terorizma s vremenom mogu mijenjati. U tom pogledu države članice trebale bi osigurati da službe za potporu prije svega rješavaju barem emocionalne i psihičke potrebe najugroženijih žrtava terorizma te da sve žrtve terorizma obavješćuju o dostupnosti daljnje emocionalne i psihološke potpore, uključujući potporu i savjetovanje nakon trauma.*
- (30) Države članice trebale bi ■ osigurati da *sve žrtve terorizma imaju* pristup informacijama o pravima žrtava, raspoloživim službama za potporu i *programima odštete u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. Dotične države članice trebale bi poduzimati prikladne mjere za olakšavanje međusobne suradnje kako bi osigurale da žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma dobiju djelotvoran pristup takvim informacijama.* Osim toga, države članice trebale bi osigurati da žrtvama terorizma bude dostupan pristup ■ službama za dugoročnu potporu u zemlji u kojoj imaju boravište, čak i u slučaju da je kazneno djelo terorizma počinjeno u drugoj zemlji EU-a.

- (31) *Kao što je vidljivo u revidiranoj Strategiji EU-a o suzbijanju radikalizacije i novačenja iz 2014. i u zaključcima Vijeća o poboljšanju kaznenopravnog odgovora na radikalizaciju koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma iz 2015., sprečavanje radikalizacije i novačenja za terorizam, uključujući radikalizaciju na internetu, zahtijeva dugoročan, proaktivan i sveobuhvatan pristup. Takvim bi se pristupom trebale kombinirati mjere u području kaznenog prava s politikama u području obrazovanja, socijalne uključenosti i integracije, kao i kod osiguranja programa učinkovite deradikalizacije ili isključenja te izlaska ili rehabilitacije, uključujući u kontekstu zatvora i probacije. Države članice trebale bi razmjenjivati dobre prakse o djelotvornim mjerama i projektima u tom području, posebice u pogledu stranih terorističkih boraca i povratnika, prema potrebi u suradnji s relevantnim agencijama EU-a i Komisijom.*
- (32) *Države članice trebale bi se i dalje zalagati za sprečavanje i borbu protiv radikalizacije koja vodi u terorizam usklađivanjem, razmjenom informacija i iskustava o nacionalnim politikama prevencije i provedbom ili, ovisno o slučaju, ažuriranjem nacionalnih politika prevencije uzimajući u obzir vlastite potrebe, ciljeve i sposobnosti na temelju vlastitih iskustava. Komisija bi, prema potrebi, trebala pružati podršku nacionalnim, regionalnim i lokalnim tijelima u razvoju politika prevencije.*

- (33) *Države članice, ovisno o određenim potrebama i posebnim okolnostima u svakoj zemlji, trebale bi pružiti potporu stručnjacima, uključujući partnere iz civilnog društva koji bi mogli doći u kontakt s osobama podložnima radikalizaciji. Takve mjere potpore mogu posebice uključivati osposobljavanje i mjere podizanja svijesti s ciljem prepoznavanja i rješavanja znakova radikalizacije. Takve mjere trebale bi, prema potrebi, biti poduzete u suradnji s privatnim društvima, relevantnim organizacijama civilnog društva, lokalnim zajednicama i drugim dionicima.*
- (34) S obzirom na to da države članice ne mogu pojedinačno u dostatnoj mjeri ostvariti ciljeve iz ove Direktive, već se oni zbog potrebe usklađenosti propisa u cijelom EU-u mogu bolje postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (35) Ovom se Direktivom poštuju načela priznata u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, kao i temeljna prava i slobode te se u obzir uzimaju i načela posebno priznata u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, uključujući ona utvrđena u **glavama** II., III., V. i VI. koje, među ostalim, obuhvaćaju pravo na slobodu i sigurnost, slobodu izražavanja i informiranja, slobodu udruživanja te slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijedi, zabranu bilo kakve diskriminacije, posebno na temelju rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih osobina, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili bilo kakvog drugog mišljenja, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, načelo zakonitosti i proporcionalnosti kaznenih djela i kazni, među ostalim i zahtjev za preciznošću, jasnoćom i predvidljivošću u kaznenom pravu, pretpostavku nedužnosti te slobodu kretanja kako je utvrđeno člankom 21. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Direktivom 2004/38/EZ. Ova Direktiva mora se provoditi u skladu s tim pravima i načelima ***uzimajući u obzir i Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te druge obveze povezane s ljudskim pravima u skladu s međunarodnim pravom.***

- (36) *Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje obveze država članica u skladu sa zakonodavstvom Unije u pogledu postupovnih prava osumnjičenih ili optuženih osoba u kaznenom postupku.*
- (37) *Primjenom ove Direktive ne bi se smjelo mijenjati prava, obveze i odgovornosti država članica u skladu s međunarodnim pravom, među ostalim ni onih koje imaju u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom. Ovom se Direktivom ne uređuju aktivnosti oružanih snaga tijekom oružanog sukoba u onom smislu koji tim pojmovima daje međunarodno humanitarno pravo kojim su uređeni, kao ni aktivnosti vojnih snaga države u provođenju njihovih službenih dužnosti ako su uređena drugim pravilima međunarodnog prava.*
- (38) *Humanitarne aktivnosti nepristranih humanitarnih organizacija priznatih međunarodnih pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo, nisu obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, pri čemu u obzir treba uzeti sudsku praksu Suda Europske unije.*

- (39) Provedba kriminalizacije u okviru ove Direktive trebala bi biti proporcionalna naravi i okolnostima počinjenoga kaznenog djela te bi se pri njoj trebala u obzir uzeti nastojanja na opravdanim ciljevima i njihova nužnost u demokratskom društvu, a isključiti svaki oblik proizvoljnosti, *rasizma* ili diskriminacije.
- (40) *U ovoj Direktivi ništa ne bi trebalo tumačiti kao da je namijenjeno smanjenju ili ograničenju širenja informacija u znanstvene i akademske svrhe ili u svrhu izvješćivanja. Izražavanje radikalnih, polemičkih ili prijepornih mišljenja u javnoj raspravi o osjetljivim političkim pitanjima nije obuhvaćeno područjem primjene ove Direktive te posebice nije obuhvaćeno definicijom javnog poticanja na počinjenje kaznenih djela terorizma.*
- (41) *Ovom se Direktivom zamjenjuje* Okvirna odluka 2002/475/PUP¹ u pogledu država članica koje obvezuje ova Direktiva *i izmjenjuje Odluka Vijeća 2005/671/PUP.*

- (42) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, koji se nalaze u Prilogu Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, te ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u donošenju i primjeni ove Direktive i ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (43) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje ■ .

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.: PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, kao i mjera zaštite žrtava terorizma *te potpore* i pomoći tim žrtvama.

Članak 2.

Definicije

Za svrhe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „financijska sredstva” znači imovina svake vrste, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na koji način je stečena te pravni dokumenti i instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektroničke ili digitalne, kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu ili interes za nju, a uključuje, iako se na njih ne ograničava, bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, novčane naloge, dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice i akreditive;

- (b) „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija;
- (c) „teroristička skupina” znači strukturirana skupina s više od dvije osobe, koja je osnovana na dulje vremensko razdoblje i djeluje organizirano radi počinjenja terorističkih kaznenih djela; ■ „Strukturirana skupina” odnosi se na skupinu koja nije slučajno nastala zbog neposrednog počinjenja kaznenog djela i koja ne mora imati formalno definirane uloge za svoje članove, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.

GLAVA II.:
KAZNENA DJELA TERORIZMA I KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM
SKUPINOM

Članak 3.

Kaznena djela terorizma

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se *sljedeća* namjerna djela **■**, definirana prema nacionalnom pravu kao kaznena djela koja zbog svoje naravi ili konteksta mogu ozbiljno naštetiti zemlji ili međunarodnoj organizaciji, definiraju kao kaznena djela terorizma ako su počinjena s **■** jednim **■** od *ciljeva iz stavka 2.:*

■

- (a) *napadi* na život osoba koji mogu prouzročiti smrt;
- (b) napadi na fizički integritet osobe;
- (c) otmica ili uzimanje talaca;

- (d) nanošenje velikih razaranja vladinim ili javnim objektima, prijevoznim sustavima te infrastrukturnim objektima, među ostalim informacijskim sustavima, fiksnim platformama smještenima na kontinentalnom pojasu te javnim mjestima ili privatnim posjedima koja mogu ugroziti ljudske živote ili rezultirati velikim gospodarskim gubitkom;
- (e) protupravno oduzimanje zrakoplova, brodova ili drugih sredstava javnog ili teretnog prijevoza;
- (f) proizvodnja, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabava ili uporaba oružja, eksploziva ili *kemijskog*, biološkog, *radiološkog* ili *nuklearnog* oružja te istraživanje i razvijanje *takvog* oružja;
- (g) ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija s učinkom ugrožavanja ljudskog života;
- (h) ometanje ili prekidanje opskrbe vodom, strujom ili bilo kojim drugim osnovnim prirodnim izvorom s učinkom ugrožavanja ljudskog života;

- (i) *nezakonito ometanje sustava iz članka 4. Direktive 2013/40/EU o napadima na informacijske sustave u slučajevima na koje se primjenjuje članak 9. stavak 3. ili stavak 4. točka (b) ili (c) dotične Direktive te nezakonito ometanje podataka iz članka 5. Direktive 2013/40/EU o napadima na informacijske sustave u slučajevima na koje se primjenjuje članak 9. stavak 4. točka (c) navedene Direktive;*
- (j) *prijetnja da će se izvršiti bilo koje djelo navedeno u točkama od (a) do (i).*

2. Ciljevi iz stavka 1. jesu:

- (a) *ozbiljno zastrašivanje stanovništva;*
- (b) *nezakonito prisiljavanje vlade ili međunarodne organizacije na činjenje ili nečinjenje nekog djela;*
- (c) *ozbiljna destabilizacija ili uništavanje temeljnih političkih, ustavnih, gospodarskih ili društvenih struktura neke zemlje ili međunarodne organizacije.*

Članak 4.

Kaznena djela povezana s terorističkom skupinom

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da sljedeća djela, ako su počinjena namjerno, budu kažnjiva kao kaznena djela:

- (a) vođenje terorističke skupine;
- (b) sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, među ostalim u prikupljanju informacija ili materijalnih sredstava ili u financiranju njezine aktivnosti na bilo koji način te znajući za činjenicu da će takvo sudjelovanje doprinijeti kriminalnim aktivnostima te terorističke skupine.

GLAVA III.: KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA

Članak 5.

Javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je širenje neke poruke ili njezino drukčije stavljanje javnosti na raspolaganje, ***na bilo koji način, na internetu ili izvan njega***, s namjerom poticanja na počinjenje jednog od kaznenih djela navedenih u točkama od (a) do (i) članka 3. ***stavka 1.*** ako takvo ponašanje ***izravno ili neizravno, primjerice veličanjem terorističkih djela, zagovara počinjenja*** kaznenih djela terorizma, ***uzrokujući time*** opasnost od počinjenja jednog ili više takvih kaznenih djela kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

Članak 6.

Novačenje za terorističke aktivnosti

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zajamčile da se poticanje druge osobe na to da poćini ***ili doprinese poćinjenju*** jednog od kaznenih djela navedenih u točkama od (a) do (i) članka 3. ***stavka 1.*** ili u članku 4. kažnjava kao kazneno djelo ako je poćinjeno namjerno.

Članak 7.

Pružanje obuke za terorističke aktivnosti

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je davanje uputa za izradu ili upotrebu eksploziva, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili za druge posebne metode ili tehnike, u svrhu počinjenja kaznenog djela iz točaka od (a) do **(i)** članka 3. **stavka 1.** ili doprinosa takvom djelu, uz saznanje da se vještine stavljene na raspolaganje namjeravaju upotrijebiti u takvu svrhu, kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

Članak 8.

Pohađanje obuke za terorističke aktivnosti

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je primanje uputa ■ za izradu ili uporabu eksploziva, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili za druge posebne metode ili tehnike, u svrhu počinjenja kaznenog djela iz točaka od (a) do **(i)** članka 3. **stavka 1.** ili doprinosa takvom djelu, kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

Članak 9.

Putovanje ■ u *svrhu* terorističkih aktivnosti

1. ***Svaka*** država članica[...] poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da je putovanje u ***zemlju koja nije članica Unije*** radi počinjenja kaznenog djela terorizma ili doprinosa kaznenom djelu terorizma iz članka 3., ***radi*** sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine ***sa spoznajom da će tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine*** iz članka 4. ili ***radi*** pružanja ili pohađanja obuke za terorističke aktivnosti iz članaka 7. i 8., kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.
2. ***Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da je jedna od sljedećih radnji, ako je počinjena s namjerom, kažnjiva kao kazneno djelo:***
 - (a) ***putovanje u tu državu članicu radi počinjenja kaznenog djela terorizma ili doprinosa kaznenom djelu terorizma iz članka 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine sa spoznajom da će tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine iz članka 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorističke aktivnosti iz članaka 7. i 8.; ili***

- b) pripremne radnje koje poduzima osoba koja ulazi u tu državu članicu s namjerom počinjenja kaznenog djela terorizma ili doprinosa kaznenom djelu terorizma iz članka 3.*

Članak 10.

Organiziranje ili drukčije olakšavanje putovanja ■ u *svrhu* terorističkih aktivnosti

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je svako djelo organizacije ili olakšavanja kojim se osobi pomaže u putovanju ■ radi terorizma, kako je navedeno u članku 9. *stavku 1. i stavku 2. točki (a)*, uz saznanje da je na taj način pružena pomoć u tu svrhu, kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

Članak 11.

Financiranje terorizma

- 1.* Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zajamčile da je osiguravanje ili prikupljanje sredstava na bilo koji način, izravno ili neizravno, s *namjerom* ■ njihove uporabe ili *znajući* da će se ona u potpunosti ili djelomično upotrijebiti za počinjenje bilo kojeg *kaznenog djela* iz članaka od 3. do 10. ■ *ili za doprinos* tim djelima kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinjeno namjerno.

2. *Ako se financiranje terorizma iz stavka 1. odnosi na kaznena djela utvrđena u člancima 3., 4. i 9., nije nužno da se sredstva uistinu i upotrijebe, u cijelosti ili djelomično, za počinjenje bilo kojeg od navedenih djela ili za doprinos tim djelima niti je nužno da počinitelj zna za koje se određeno kazneno djelo ili više njih sredstva namjeravaju koristiti.*

Članak 12.

Druga kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima uključuju sljedeća namjerna djela:

- (a) tešku krađu s ciljem počinjenja jednog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;
- (b) iznudu s ciljem *počinjenja* jednog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;
- (c) izradu ili *uporabu* lažnih administrativnih isprava s ciljem počinjenja jednog od kaznenih djela navedenih u članku 3. *stavku 1.* točkama od (a) do (i), članku 4. točki (b) i članku 9.

**GLAVA IV.: OPĆE ODREDBE KOJE SE ODOSE NA KAZNENA DJELA TERORIZMA,
KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM I KAZNENA DJELA
POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA**

Članak 13.

Povezanost s kaznenim djelima terorizma

Kako bi kazneno djelo iz stavka 4. i glave III. bilo kažnjivo, nije nužno stvarno počinjenje kaznenog djela terorizma niti je nužno ■, ako se to *odnosi na* kaznena djela iz članaka od 5. do 10. i 12., *uspostaviti poveznicu s drugim određenim kaznenim djelom iz ove Direktive.*

Članak 14.

Pomaganje i sudioništvo, poticanje i pokušaj

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da pomaganje ili sudioništvo pri počinjenju kaznenog djela iz članaka od 3. do 8., 11. i 12. bude kažnjivo.
2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da poticanje kaznenog djela iz članaka od 3. do 12. bude kažnjivo.

3. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članaka 3., 6., 7., članka 9. *stavka 1.* i *stavka 2. točke (a)*, članaka 11. i 12., osim posjedovanja kao što je navedeno u članku 3. *stavku 1.* točki (f) i kaznenog djela iz članka 3. *stavka 1.* točke *(j)*, bude kažnjiv.

Članak 15.

Kazne za fizičke osobe

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. mogu kazniti učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim kaznenim sankcijama koje mogu uključivati *predaju ili* ekstradiciju.
2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kaznena djela terorizma iz članka 3. i kaznena djela iz članka 14., u onoj mjeri u kojoj se odnose na kaznena djela terorizma, mogu kazniti zatvorskim kaznama težim od onih koje propisuje nacionalno pravo za takva kaznena djela ako ne postoji posebna namjera u skladu s člankom 3., osim kada je predviđena kazna već najviša moguća prema nacionalnom pravu.

3. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se kaznena djela navedena u članku 4. mogu kazniti zatvorskim kaznama, pri čemu najviša kazna zatvora ne može biti kraća od petnaest godina za kazneno djelo iz članka 4. točke (a) ■ , a za kaznena djela navedena u članku 4. točki (b) ■ najviša kazna ne može biti kraća od osam godina. Ako je kazneno djelo terorizma iz članka 3. *stavka 1.* točke (j) počinila osoba koja vodi terorističku skupinu kako je navedeno u članku 4. točki (a), najviša kazna ne može biti kraća od osam godina.
4. *Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u slučaju kada je objekt kaznenog djela iz članaka 6. i 7. dijete to može uzeti u obzir prilikom donošenja presude, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.*

Članak 16.

Olakšavajuće okolnosti

Svaka država članica može poduzeti potrebne mjere kako bi se kazne navedene u članku 15. mogle ublažiti, ako prijestupnik:

- (a) odustane od terorističkih aktivnosti; i

- (b) pruži upravnim ili pravosudnim tijelima informacije koje ona inače ne bi mogla pribaviti, pomažući im da:
- (1) spriječe ili ublaže učinke kaznenog djela;
 - (2) identificiraju ili privedu ostale prijestupnike;
 - (3) pronađu dokaze; ili
 - (4) spriječe daljnja kaznena djela iz članaka od 3. do **12.** i članka 14.

Članak 17.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi zajamčila da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje kazneno djelo iz članaka od 3. do **12.** i članka 14. koje je u njihovu korist počinila osoba koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela pravne osobe, koja ima vodeću poziciju u okviru pravne osobe, a temelji se na:
 - (a) ovlasti zastupanja pravne osobe;
 - (b) ovlasti donošenja odluka u ime pravne osobe;
 - (c) ovlasti provođenja nadzora u okviru pravne osobe.

2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima kada je nedostatak nadzora ili kontrole osobe iz stavka 1. omogućio počinjenje bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 3. do **12.** i članka 14. u korist te pravne osobe, koje je izvršio pojedinac koji joj je podređen.
3. Odgovornost pravnih osoba u skladu s odredbama stavaka 1. i 2. ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili sudionici kaznenih djela iz članaka od 3. do **12.** i članka 14.

Članak 18.

Kazne za pravne osobe

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da se pravna osoba, koja je odgovorna prema članku 17. može kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama koje uključuju kaznene ili nekaznene novčane kazne i mogu uključivati druge kazne kao što su:

- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremena ili trajna zabrana obavljanja gospodarskih aktivnosti;

- (c) stavljanje pod sudski nadzor;
- (d) sudski nalog za likvidaciju;
- (e) privremeno ili trajno zatvaranje institucija kojima se koristilo za počinjenje kaznenog djela.

Članak 19.

Nadležnost i progon

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do **12.** i članka 14. kada je:
 - (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području;
 - (b) kazneno djelo počinjeno na plovilu koje plovi pod njezinom zastavom ili na ondje registriranom zrakoplovu;
 - (c) počinitelj njezin državljanin ili u njoj ima boravište;

I

- (d) kazneno djelo počinjeno u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na državnom području te države članice;
- (e) kazneno djelo počinjeno protiv institucija ili naroda dotične države članice ili protiv institucije, tijela, ureda ili agencije Europske unije koji imaju sjedište u toj državi članici.

Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost ako je kazneno djelo počinjeno na državnom području države članice.

2. ***Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost nad obukom za terorističke aktivnosti, kako se navodi u članku 7., kada počinitelj pruža obuku osobama koje su njezini državljani ili imaju boravište u toj državi u slučajevima u kojima nije primjenjiv stavak 1. Država članica o tome obavještuje Komisiju.***
3. Kada je za kazneno djelo nadležna više nego jedna država članica i kada svaka od dotičnih država može učinkovito vršiti kazneni progon na temelju istih činjenica, dotične države članice surađuju kako bi odlučile koja će od njih progoniti počinitelje s ciljem, ako je moguće, centraliziranja postupaka u jednoj državi članici. S tim ciljem države članice mogu se obratiti Eurojustu kako bi olakšale suradnju između svojih pravosudnih tijela i koordinaciju njihova djelovanja. ■

U obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:

- (a) država članica ona je na čijem su državnom području počinjena kaznena djela,
 - (b) država članica ona je čiji je prijestupnik državljanin ili u kojoj ima boravište,
 - (c) država članica ona je koja je zemlja porijekla žrtava,
 - (d) država članica ona je na čijem je državnom području pronađen počinitelj.
4. Svaka država članica također poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost u pogledu kaznenih djela iz članaka od 3. do **12.** i članka 14. u slučajevima kada odbija predati ili izručiti drugoj državi članici ili trećoj zemlji osobu osumnjičenu ili osuđenu za takvo kazneno djelo.
5. Svaka država članica jamči da njezina nadležnost obuhvaća slučajeve u kojima je svako od kaznenih djela navedenih u člancima 4. i 14. počinjeno u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području, neovisno o tome gdje je teroristička skupina smještena ili gdje vrši svoje kriminalne aktivnosti.
6. Ovaj članak ne isključuje izvršavanje kaznene nadležnosti na način koji propisuje država članica u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Članak 20.

Istražne mjere i oduzimanje

- 1. Države članice poduzimaju potrebne aktivnosti kako bi osigurale da djelotvorne istražne mjere, poput onih kojima se koristi u slučajevima organiziranog kriminala ili drugim slučajevima teškog kriminala, budu dostupne osobama, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz članaka od 3. do 12.***
- 2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela prema potrebi zamrzavaju i oduzimaju, u skladu s Direktivom 2014/42/EU¹¹, imovinsku korist proizašlu iz počinjenja ili doprinosa počinjenju bilo kojeg kaznenog djela iz te Direktive ili predmete kojima se pritom koristilo ili se namjeravalo koristiti.***

Članak 21.

Mjere protiv internetskih sadržaja za javno poticanje

- 1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zajamčile hitno uklanjanje internetskog sadržaja kojim se javno potiče na počinjenje terorističkih kaznenih djela navedenih u članku 5., a koji je smješten na serverima na njihovu državnom području. Osim toga, trude se ukloniti i takav sadržaj sa servera izvan svog državnog područja.***

¹¹ ***Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39.).***

2. *Ako uklanjanje takvog sadržaja na njegovu izvoru nije izvedivo, države članice mogu poduzeti mjere potrebne za blokiranje pristupa sadržaju iz stavka 1. korisnicima interneta na svom državnom području.*
3. *Mjere uklanjanja i blokiranja moraju se odrediti transparentnim postupcima i pružati odgovarajuće zaštitne mehanizme posebno kako bi se ograničenja svela na ona koja su zaista potrebna, kako bi bila razmjerna te kako bi korisnici bili obaviješteni o razlogu ograničenja. Zaštitni mehanizmi povezani s uklanjanjem ili blokiranjem također obuhvaćaju mogućnost upotrebe sudskog pravnog lijeka.*

Članak 22.

Izmjene Odluke Vijeća 2005/671/PUP

1. *U članku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:*

„(a) ,kaznena djela terorizma’: kaznena djela iz Direktive .../.../EU o suzbijanju terorizma;”

2. **Članak 2. mijenja se kako slijedi:**

(a) **stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:**

„6. Svaka država članica donosi potrebne mjere kojima osigurava da se relevantne informacije koje su prikupila njezina nadležna tijela u okviru kaznenog postupka u vezi s kaznenim djelima terorizma učine što prije dostupnima nadležnim tijelima druge države članice, ako se te informacije mogu upotrijebiti za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela terorizma iz Direktive .../.../EU o suzbijanju terorizma, u toj državi članici, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu i u skladu s nacionalnim pravom i odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima.”

(b) dodaje se sljedeći stavak 7.:

„7. Stavak 6. nije primjenjiv u slučaju kada bi se razmjenom informacija ugrožavale istrage u tijeku ili sigurnost pojedinca odnosno kada bi ona bila u suprotnosti s bitnim sigurnosnim interesima dotične države članice.”

(c) dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela, prema potrebi, poduzimaju pravodobne mjere u skladu s nacionalnim pravom nakon što dobiju informacije iz stavka 6.

Članak 23.

Temeljna prava i slobode

- 1. Ova Direktiva ne utječe na obvezu poštivanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela iz članka 6. Ugovora o Europskoj uniji.***
- 2. Države članice mogu utvrditi uvjete prema temeljnim načelima i u skladu s tim načelima koja se odnose na slobodu tiska i ostalih medija, kojima se uređuju prava i dužnosti tiska ili ostalih medija te postupovna jamstva za njih kada se ona odnose na određivanje ili ograničavanje odgovornosti.***

GLAVA V.: ODREDBE O POTPORI ŽRTVAMA TERORIZMA TE NJIHOVOJ ZAŠTITI I PRAVIMA

Članak 24.

Pomoć i potpora žrtvama terorizma

1. Države članice osiguravaju da istraga ili progon kaznenih djela obuhvaćenih ovom direktivom ne ovise o izvješću ili optužbama žrtve terorizma ili druge osobe nad kojom je kazneno djelo počinjeno, barem kada su kaznena djela počinjena na državnom području države članice.
2. Države članice osiguravaju operativnost službi *za potporu koje rješavaju pitanja posebnih potreba* žrtava terorizma *u skladu s Direktivom 2012/29/EU i njihovu dostupnost žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Takve službe na raspolaganju su dodatno ili kao sastavni dio općih službi za potporu žrtvama koje se mogu obratiti postojećim subjektima radi specijalističke podrške.*

3. *Službe za potporu u mogućnosti su* pružiti pomoć i potporu *žrtvama terorizma* u skladu s *njihovim* posebnim potrebama ■ . Usluge tih službi povjerljive su, besplatne i lako dostupne svim žrtvama terorizma. Posebno obuhvaćaju:
- (a) emocionalnu i psihološku potporu, kao što su potpora i savjetovanje nakon trauma;
 - (b) savjetovanje i pružanje informacija o svakom relevantnom pravnom, praktičnom ili *financijskom pitanju, između ostalog omogućavanje žrtvama terorizma da lakše ostvaruju pravo na informacije kako je utvrđeno u članku 26.;*
 - (c) *pomoć pri potraživanjima povezanim s naknadom žrtvama terorizma raspoloživom na temelju nacionalnog prava dotične države članice.*
4. *Države članice osiguravaju postojanje mehanizama ili protokola kojima se omogućuje aktiviranje službi za potporu žrtava terorizma u okviru njihovih nacionalnih infrastruktura za hitne intervencije. Takvim protokolima ili mehanizmima predviđa se koordinacija nadležnih vlasti, agencija i tijela kako bi bili u mogućnosti sveobuhvatno odgovoriti na potrebe žrtava i njihovih članova obitelji neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno, među ostalim odgovarajućim sredstvima za olakšavanje identifikacije žrtava i njihovih obitelji te komunikacije s njima.*

5. *Države članice osiguravaju pružanje odgovarajuće medicinske pomoći žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Države članice zadržavaju pravo organizirati pružanje medicinske pomoći žrtvama terorizma u skladu sa svojim nacionalnim zdravstvenim sustavom.*
6. *Države članice osiguravaju žrtvama terorizma pristup pravnoj pomoći, u skladu s člankom 13. Direktive 2012/29/EU ako one imaju status stranaka u kaznenom postupku. Države članice osiguravaju da se težina kaznenog djela i okolnosti u kojima je to djelo počinjeno ogledaju na uvjetima pod kojima žrtve terorizma imaju pristup pravnoj pomoći te postupovnim pravilima koja se primjenjuju u skladu s nacionalnim pravom na pravilan način.*
7. Ova Direktiva primjenjuje se uz Direktivu 2012/29/EU i ne dovodi u pitanje mjere koje su u njoj navedene.

Članak 25.

Zaštita žrtava terorizma

Države članice osiguravaju dostupnost mjera za zaštitu žrtava terorizma i članova njihovih obitelji u skladu s Direktivom 2012/29/EU. Pri određivanju toga trebaju li se oni i u kojoj mjeri koristiti zaštitnim mjerama tijekom kaznenog postupka, posebna pozornost posvećuje se riziku od zastrašivanja i osвете te potrebi zaštite dostojanstva i fizičkog integriteta žrtava terorizma, među ostalim tijekom ispitivanja i svjedočenja.

Članak 26.

Prava žrtava terorizma s boravištem u drugoj državi članici

1. Države članice osiguravaju da ■ žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma **imaju** pristup informacijama **u vezi sa svojim** pravima, raspoloživim službama za potporu i ■ programima odštete **u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. U tom pogledu dotične države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za olakšavanje suradnje među svojim nadležnim tijelima ili subjektima koji pružaju specijalističku potporu, kako bi se žrtvama osigurao učinkovit pristup takvim informacijama.**
2. Države članice osiguravaju da sve žrtve terorizma imaju pristup službama za pomoć i potporu kako je utvrđeno u članku 24. **stavku 3. točkama (a) i (b)** na državnom području države članice u kojoj imaju boravište, čak i u slučaju da je kazneno djelo terorizma počinjeno u drugoj državi članici.

GLAVA VI.: ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Zamjena Okvirne odluke 2002/475/PUP o suzbijanju terorizma

Okvirna odluka 2002/475/PUP zamjenjuje se u vezi s državama članicama koje obvezuje ova Direktiva ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu **1** roka za prenošenje te Okvirne odluke u nacionalno pravo.

U pogledu država članica koje obvezuje ova Direktiva upućivanja na Okvirnu odluku 2002/475/PUP tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu.

Članak 28.

Prenošenje u nacionalno pravo

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije [**18** mjeseci nakon donošenja]. Tekst tih odredaba odmah dostavljaju Komisiji.

Kada države članice donesu te odredbe, u njima će se upućivati na ovu Direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa pri njihovoj službenoj objavi. Načine toga upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 29.

Izvješćivanje

1. Komisija najkasnije [**18** mjeseci nakon roka za provedbu ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće ocjenjujući u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere nužne za usklađivanje s ovom Direktivom.

2. Komisija najkasnije [36 mjeseci nakon roka za provedbu ove Direktive] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće ocjenjujući ■ dodanu vrijednost ove Direktive o suzbijanju terorizma. *Izvješće uključuje i utjecaj ove Direktive na temeljna prava i slobode, između ostalog na nediskriminaciju, vladavinu prava i razinu zaštite i pomoći pružene žrtvama terorizma.* Komisija uzima u obzir informacije dobivene od država članica u skladu s Odlukom 2005/671/PUP *i sve druge relevantne informacije o izvršavanju ovlasti na temelju zakona o borbi protiv terorizma povezane s prenošenjem ove Direktive u nacionalno zakonodavstvo i njezinom provedbom. Ako je potrebno, Komisija na temelju te ocjene odlučuje o prikladnim daljnjim postupcima.*

Članak 30.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Article 31

Adresati

Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

Zajednička izjava Vijeća Europske unije, Europskog parlamenta i Europske komisije nakon donošenja Direktive o suzbijanju terorizma

Nedavni teroristički napadi u Europi ukazali su na potrebu jačanja napora za zaštitu sigurnosti uz promicanje poštovanja naših zajedničkih vrijednosti uključujući vladavinu zakona i poštovanje ljudskih prava. Da bi se pružio sveobuhvatni odgovor na sve veću terorističku prijetnju, poboljšani okvir kriminalizacije za suzbijanje terorizma potrebno je nadopuniti učinkovitim mjerama za sprečavanje radikalizacije koja vodi u terorizam i djelotvornom razmjenom informacija o kaznenim djelima terorizma.

U tom duhu institucije EU-a i države članice zajednički izražavaju svoju predanost, svaka u okviru svojeg područja nadležnosti, daljnjem osmišljavanju učinkovitih mjera sprečavanja i ulaganja u njih, kao dio sveobuhvatnog međusektorskog pristupa kojim su obuhvaćene sve relevantne politike, među ostalim posebno u području obrazovanja, socijalne uključenosti i integracije, te svi dionici, među ostalim organizacije civilnog društva, lokalne zajednice i partneri iz industrije.

Komisija će posebno podupirati napore država članica ponudom financijske pomoći projektima čiji je cilj razvoj alata za rješavanje pitanja radikalizacije te inicijativama i mrežama diljem EU-a, poput Mreže za osvješćivanje o radikalizaciji.

Vijeće EU-a, Europski parlament i Europska komisija ističu potrebu za učinkovitim i pravodobnom razmjenom svih relevantnih informacija za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela terorizma među nadležnim tijelima u Uniji. S tim u vezi bitno je u potpunosti iskoristiti postojeće Unijine instrumente, kanale i agencije za razmjenu informacija, kao i brzo provesti cjelokupno zakonodavstvo Unije koje je doneseno u tom pogledu.

Te tri institucije potvrđuju potrebu da se ocijeni funkcioniranje općeg okvira EU-a za razmjenu informacija te konkretnim mjerama riješe mogući nedostaci, između ostalih i oni u vezi s Planom za pojačanu razmjenu informacija i upravljanje informacijama, uključujući interoperabilna rješenja, u području pravosuđa i unutarnjih poslova¹².

¹² dok. 9368/1/16